

Liisa-tarhurin kesäkuun tarinoita

”Kun pieni kesä on kylmä, niin iso kesä on lämmin.” (Pieni kesä on ennen juhannusta ja iso kesä jälkeen juhannuksen.)

Kylmä kesäkuun alku vaihtui helteiseksi melkein vuorokaudessa juhannuksen aikana. Siltä osin vanhanajan sanonta pitää paikkansa. Hyvä oli alkukuun sade ja viileys, sillä se antoi puhtia kasvien kasvamiseen. Monet kasvit kärsivät viime vuoden kuivuudesta vielä keväällä, joten vesi teki tosi hyvää! Jopa tarhurille, sillä oli nautinto tehdä hommia viileässä säässä. Tosin viileä sää ja sade saivat erityisesti vuohenputken kasvamaan. Alkuviihko menivätkin niiden metsästämiseen. Käytin apuna käsitrimmeriä, joka muistuttaa tukanleikkuukonetta tai koiran trimmauslaitetta, ja leikkasin vuohenputket esim. mustikkamaasta, sillä vuohenputket olivat kasvaneet paljon korkeammaksi kuin mustikoiden alla olevat maanpeitekasvit. Näin ajelin puskiensa juuret ja missävuohenputket vain kurottelivat toisten kasvien yllä. Versojen katkaiseminen estää vuohenputkien yhteyttämistä ja kasvu heikentyy. Nyt olen jo ajellut vuohenputket toisen kerran ja nyt maanpeitekasvit ottavatkin ylivallan.

Taimimarkkinat olivat kuun alussa ja mukavasti meni. Sää suosi! Väkeä oli paljon ja ostohalujakin löytyi. Kirpputorilla, jossa oli myytävänä myös taimia, oli hyvä meininki. Tavarat ja taimet olivat hyväkuntoisia ja kierrätys toimi hyvin. Aina kun tuli uusia tavaroita tai taimia, niin kohta löytyi niille ostaja. Tunnelma oli hyvä ja oli mukava tavata tuttuja pitkästä aikaa. Hyvän mielen toi myös se, että tuotto kirppikseltä ja buffetista meni Ukrainan hyväksi Unicefin kautta. Ehkä juuri se, että oltiin yhteisellä hyvällä asialla, toi myös hyvää mieltä mukana olleille. Kiitos kaikille!

Kesäkuun alkupuolella tarhuri pääsi muuttamaan kasvihuoneeseen kaikkine purkkeineen ja taimineen. Hitaasti kasvu eteni. Tuntui kuin taimet olisivat tienneet, että ulkona on kylmää. Lämmitin yöllä kasvihuonetta, sillä jonakin yönä lämpötila meni nollan alapuolelle. Tomaattia en edes yrittänyt istuttaa kasvihuoneen multa ennen kuin puolessa välissä kuuta, sillä meillä on pohjavedet korkealla, joten maa pysyy kauan kylmänä. Vaihdoin taimet isompaan ruukkuun ja lannoitusta mukaan, niin hyvin kasvu tasaantui ja muutamat piekiksi venyneet roikaleetkin vahvistuivat ja kasvoivat tanakoiksi.

Olen kasvattanut samettikukkia neljäkymmentä vuotta, joten kokemusta on. Vuodet eivät ole veljeisiä ja se näkyy myös samettikukkien kasvatuksessa. Milloin siemenet eivät tuleennu, joko kuivuuden tai märän ja kylmän kesän takia, milloin taas kasvavat niin kovasti, että ulos vietäessä ne ovat pitkiä roikaleita, joita ei meinaa saada mitenkään pysymään pystyssä. Yleensä ne ovat varmoja kukkijoita, keksipä kesä olla millainen hyvänsä. Tänä vuonna kylvin siemenet maaliskuun loppupuolella. Itävyys oli ehkä noin 50 %, siis ei mitenkään hyvä. Kasvu on ollut hidasta ja alkupuolella kuuta, kun istutin ulos, niin hitaasti tapahtuu kaikki. Ehkä yksi kukka, mutta ei mitään haaromista tai rehevää kasvua. Loppukuusta suurin syy voi olla helle ja ilman kuivuus. Katsotaan miten ne edistyvät, kun aika kulkee.

Maaliskuusta asti olen kasvattanut lobelioita, jotka mielestäni onnistuivat hyvin. Istutin ne kasvihuoneessa suoraan ampeleihin ja ostin oikein kesäkukkamultaa. Kymmenen päivän jälkeen toin ampelit ulos ja nyt heinäkuun alkupuolella alkaa tulla ensimmäisiä kukkia lobeliaan. Aika pitkäveteistä koko touhu! Vähemmällä pääsisi, kun ei tuhraisi noiden siementen ja taimien kanssa, mutta kun se on niin mukavaa keväällä nähdä valveunia ihanasti onnistuneista taimista!

Pikkusipulikukat ja erilaiset vuokot täyttivät tarhurin puutarhan. Ne ainakin olivat viime vuonna onnistuneet lisääntymään. Kauniitahan ne ovat ja ennenkaikkea tärkeitä pölyttäjille. Mutta se jälkitila, se on kaaosta. Joka paikka täynnä lakastuvia isoja tuppaita kukkasipulin- ja vuokkojen varsia! En antanut niiden lakastua, vaan nyhdyin tai leikkasin kaikki pois vihreänä. Aiemmin olen tehnyt niin ja ei se näköjään vaikuta niiden seuraavan vuoden kasvuun. Oikeastaan saisi vaikka vaikuttaakin kasvuun hillitsevästi, sillä valko-, kelta- ja hämyvuokkoja on joka paikka täynnä.

Häirikötikka asusti tarhurin puutarhassa. Ensimmäisen kerran, kun se oli tihutöissä, säikähdin aivan mahdottomasti kun kuului aivan kamala pärinä. Se pärnytti talitaisen pöntön metalliosaa nokallaan ja pönttö toimi aivan kuin rumpuna. Emolinnut olivat hädissään ja lentelivät ympäriinsä eivätkä uskaltaneet tehdä mitään. Ajoin kolmen päivän ajan häirikön pois monta kertaa päivässä ja aina heti sen jälkeen emo meni varmistamaan, että kaikki oli kunnossa pesässä. En saanut selvää, oliko siellä jo pojat, joita tikka yritti saada pois pöntöstä, vai mitä se oikein meinasi. Sitten pärinä loppui ja huomasin, että naapuripöntössä oleva kirjosioppopari antoi kyytiä tikalle oikein porukalla. Ehkä se oli mennyt häiritsemään niidenkin pesää. Näin useamman kerran, kun kirjosioppopari lennätti tikkaa. Siepot ovat aika ärhäköitä kavereita ja saivat tikan muuttamaan muualle.

Ruohonleikkuuta on riittänyt, siitä kostea kevät on pitänyt huolen. Reilun viikon välein leikattu nurmi tuottaa silppua jopa kymmenen isoa kopallista (keräävä ruohonleikkuri). Olen laittanut silppua kompostin päälle noin kymmenen sentin kerroksen, lisäksi kasvulaatikkoihin, perennoille ja pensaille. Kun sitä ei voi laittaa paksua kerrosta mihinkään, niin parasta laittaa mahdollisimman moneen paikkaan. Onhan perennapenkit vähän täyden näköisiä, mutta hyvää multaa siitä tulee ja hyvin se pitää kosteutta.

Tummakurjenpolvi on kova leviämään siemenistä. Istuin keiuksessa ja ajattelin, että täytyy nyhtää pois penkin reunaan levinneet kurjenpolvet. Huomasin, että niissä oli monta minikokoisen kimalaisen näköistä pörisijää. Joka päivä niissä pyöri pölyttäjiä koko ajan. Annoin kukkia, myös valkean ja vaaleanlilan kurjenpolven, koska ne olivat pölyttäjien mieleen. Täytyy myöhemmin leikata varret pois.

Pölyttäjät suosivat yksinkertaisia ja erityisesti lilan värisiä kukkia. Taitaa olla niillä sama mieltymys kuin tarhurilla. Olen aina pitänyt yksinkertaisista avoimista kukista, joten en ole koskaan syytynyt tiheään monikerroksisista daalioista tai tsinnioista. Mielestäni ne ovat liian täydellisiä ja hallitsevia yleensä myös värien suhteen, eikä pelkästään kerroksellisuudessa. Näinhän se menee, kuka tykkää mistäkin ja pääasia että nautitaan siitä mistä pidetään. Nyt on runsauden pula ja ei tiedä mihin silmänsä laittaa, kun joka puolella on kesän vehreyttä ja kauniita kukkia.

Nautitaan omasta puutarhasta, juuri siitä omanlaisesta. Arvostetaan omaa työtä ja annetaan sielun ja mielen levätä kukkien keskellä.